

[Ole Bjørn Kraft.]

handelsrådets fortalere, englænderne, men også til de seks; det tror jeg er anerkendelse værd, og det vil jeg gerne give udtryk for. Også den måde, på hvilken den højtærede minister holder mulighederne åbne, er noget, som vi fra vor side kan hilse med tilfredshed. Jeg kan derimod ikke forstå, at den højtærede minister kan hilse med tilfredshed de taler, der blev holdt af det radikale venstres og retsforbundets ordførere, for de var i virkeligheden udtryk for en fuldstændig afvisning af enhver anden mulighed end frihandelsområdet — og endda fra det ærede medlem hr. Helge Madsen en højt betinget tilslutning til frihandelsområdet, ja, i virkeligheden også en meget betinget tilslutning til den nordiske toldunion. For man kan ikke godt være en varm tilhænger af den nordiske toldunion og samtidig hævde, at den toldtarif, som skulle blive resultatet, er noget, som man i virkeligheden er direkte imod. Så er det i det mindste en noget kølig tilslutning, selv til den nordiske toldunion.

Det har altid forbavset mig meget, at frihandelsmennesker, som er så meget imod told, slet ikke har nogen som helst sympati for, at der inden for et område med 165 millioner mennesker overhovedet ikke skal være toldskrænker. Det er dog at se fuldstændig væk fra det uhyre fremskridt, det vil være for Europa, hvis et sådant frihandelsområde inden for de seks skabes, og endnu mere hvis det bliver et område, som omfatter de 250 millioner. Selv om der skulle være toldgrænser udadtil, kunne det dog være et meget stort fremskridt, at så mange mennesker måtte handle uden nogen som helst toldskrænker sig imellem. Det er imidlertid en betragtning, som ligger ganske fjernt fra den rent teoretiske synsmåde, som anlægges af disse partier.

I øvrigt synes jeg, at øjeblikket nu må være kommet — man ved jo, hvor varm tilslutning jeg giver tanken om det nordiske samarbejde — da det må være muligt at få nogen klarhed over, hvorvidt det overhovedet er muligt at danne en nordisk toldunion, for sandheden i ære har det indtil dag ikke været muligt at få en virkelig tilslutning fra Norge til den nordiske toldunion, ja, ikke engang at få tilslutning fra

Norge til en nordisk toldunion inden for frihandelsområdet. Noget af det, man argumenterer med — jeg tror også, den højtærede økonomiminister nævnte det — bl. a. den fordel, som skulle ligge i, at den nordiske toldunion kunne gennemføres hurtigt og derigennem styrke de nordiske landes produktionsliv til den videre konkurrence, er en af hovedårsagerne til, at Norge ikke vil være med, idet de norske erhverv netop ønsker en lang overgangstid, fordi de betragter deres hjemmeindustri som så truet, at de ikke vil have en kort overgangstid. Kan den højtærede minister eller socialdemokratiet, der, så længe Sverige har en regering af det tilsnit, det har i øjeblikket, har særlig gode forbindelser, ikke gøre forsøg på at få nogen klarhed over, om der er nogen som helst realitet i talen om den nordiske toldunion? Jeg kan godt forstå, at det har været vanskeligt hidtil, men nu, da vi er inde i disse forhandlinger, må det være muligt at få en lidt klarere tilkendegivelse fra vore nordiske brødre, så meget mere som vi alle ønsker — jeg har selv givet udtryk for det — at de under forhandlingerne om frihandelsområdet vil stå sammen med os. Det ville betyde en styrkelse, hvis de ville sige, at de ville stå sammen med os i den nordiske toldunion inden for frihandelsområdet, hvis det bliver udgangen.

Per Federspiel: Hvis man skulle følge det synspunkt, det ærede medlem hr. Per Hækkerup anlagde, at alt, hvad der ikke var modsagt, måtte betragtes som kendsgerninger, er jeg bange for, at vi ville være her endnu i morgen under husholdningsrådets to minutter. Jeg skal derfor indskrænke mig til nogle ganske enkelte bemærkninger til den højtærede minister for udenrigsøkonomi.

Jeg var meget glad ved udtalelsen om, at der ikke er sket nogen ændring i regeringens politik. Jeg er også taknemlig for den udstrakte hånd fra regeringen, som jeg må opfatte som et udtryk for, at man ikke alene vedblivende vil følge de åbne døres princip, men er villig til allerede på indeværende tidspunkt at drøfte den mulighed for en alternativ politik, som kan blive aktuel.

Men når dernæst ministeren tager det spørgsmål op, som jeg havde nævnt, at man måtte regne med, at de seks lande, uanset